

**Uslovi za obavezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika plovnih objekata
od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima**

Uvodne odredbe

Pojedini izrazi u ovim Uslovima znače:

- 1) "**Osiguravač**" – Društvo za osiguranje;
- 2) "**Osigurani**" – vlasnik plovnog objekta za koje je zaključen ugovor o obaveznom osiguranju, kao i drugi ovlašćeni korisnik plovnog objekta
- 3) "**Ugovarač osiguranja**" - lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju;
- 4) "**Osigurani slučaj**" - događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećenika;
- 5) "**Korisnik**" - vlasnik plovnog objekta i svako lice koje ima pravo upotrebe;
- 6) "**Suma osiguranja**" – maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju;
- 7) "**Premija**" - iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje po ovom ugovoru o osiguranju;
- 8) "**Polisa**" - isprava o ugovoru o osiguranju;
- 9) "**Brod**" – plovni objekat koji se koristi za obavljanje djelatnosti (prevoz stvari i/ili lica, ribolov isl) čija je dužina najmanje 12 metara a registarska zapremina najmanje 15 BRT;
- 10) "**Motorni čamac**" – plovni objekat koji se kreće pomoću mehaničkog pogonskog uređaja (ugrađenog ili vanbrodskog) čija dužina iznosi manje od 12 metara i registarska zapremina manje od 15 BRT;
- 11) "**Gliser**" – svaki plovni objekat koji pomoću mehaničkog pogonskog uređaja glisira po površini vode;
- 12) "**Skuter i sl.**" – plovni objekat sa motorom koji mu omogućava glisanje ili lebdjenje nad vodom;
- 13) "**Jahta**" – pomorski objekat koji služi za sport i razonodu, čija je dužina od 7.5 metara do 24 metra i ukupna snaga ugrađenih pogonskih uređaja 110 KW ili veća, ili čija je dužina od 12 do 24 metra bez obzira na snagu i vrstu pogonskog uređaja i čija konstrukcija i oprema omogućavaju duži boravaka na moru;
- 14) "**Jedrilica**" – plovni objekat (jahta) posebne konstrukcije i sa posebnom opremom (jedrima) pomoću kojih se kreće po vodi.

Član 1. - Obim pokrivanja

- (1) Osiguranje pokriva štetu, koja je posledica uvažavanja odštetnog zahtjeva na osnovu odredbi Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju i u skladu sa njima odredbi građanskog prava i ovih uslova, koju upotrebom plovnog objekta vlasnik odnosno ovlašćeni korisnik pričinio trećim licima nanošenjem tjelesnih povreda, oštećenjem zdravlja i smrti.
- (2) Štetom iz stava (1) ovog člana smatra se i šteta pričinjena trećem licu usled pada stvari sa plovnog objekta ili izbacivanjem stvari iz plovnog objekta.
- (3) Osiguranjem su pokriveni i nužni troškovi vezani za štetu i razumni troškovi spora i pravnih radnji koje je osigurani preduzeo u saglasnosti sa osiguravačem radi odbrane od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva trećih lica. Ako iznosi troškova koje je osigurani dužan platiti prelaze sumu osiguranja, ovim osiguranjem je pokriven samo srazmjerni dio tih troškova (odnos između sume osiguranja i priznate odštete).
- (4) Suma osiguranja ne može biti niža od sume utvrđene Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju..

Član 2. - Isključenja iz osiguravajućeg pokrivanja

Iz pokrivanja su isključeni odštetni zahtjevi:

- (1) za slučaj uništenja ili oštećenja stvari, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija;
- (2) vozača plovnog objekata, koji je izazvao nesreću i njegovih pravnih sledbenika zbog tjelesnih povreda, oštećenja zdravlja ili smrti vozača;
- (3) lica, koje je izvršilo, odnosno učestvovalo u protipravnom oduzimanju plovnog objekata, čijom je upotrebom prouzrokovana šteta, bez obzira da li je upravljao plovnom objekatom u momentu nastanka štete;
- (4) saputnika, koji je dobrovoljno ušao na plovni objekat, kojim je prouzrokovana šteta ako osiguravač dokaže, da mu je bila poznata okolnost da je tim plovnom objekatom upravljao neovlašćeni vozač;
- (5) saputnika, koji je dobrovoljno ušao na plovni objekat, kojim je prouzrokovana šteta ukoliko Udruženje dokaže da mu je bila poznata okolnost da je tim plovnom objekatom upravljao neovlašćeni vozač;
- (6) lica, koje je štetu pretrpjelo:
 - a) upotrebom plovnog objekta za vrijeme zvanično odobrenih takmičenja, kao i na probama (treningu) za ta takmičenja, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija,
 - b) usled zemljotresa,
 - c) usled ratnih događaja, ustanaka i drugih oružanih akcija, ratnih prevrata, ratnih sabotaza, građanskog rata, nemira i zlonamjernih djelovanja u vezi sa tim događajem, ako postoji uzročna veza između tih dejstava i nastale štete, kao i usled terorističkih djelovanja, ako postoji uzročna veza između tih dejstava i nastale štete. Pod terorističkim djelovanjem se smatra nasilno djelovanje ili djelovanje koje ugrožava život čovjeka, pokretnu odnosno nepokretnu imovinu ili infrastrukturu, silom, nasiljem ili prijetnjom, bez

obzira na to da li je takvo djelovanje izvedeno samostalno ili u vezi sa nekom organizacijom ili vladom ili da li je izvedeno zbog političkih, vjerskih, ideoloških ili sličnih namjera i ima za cilj uticanje ili utiče na neku vladu ili ima namjeru zastrašivati ili zastrašuje javnost odnosno neki njen dio,

- f) prouzrokovano (ili joj doprinosi ili proizilazi iz), neposredno ili posredno:
 - bilo kakvim hemijskim, biološkim, biohemijskim ili elektromagnetnim oružjem;
 - upotrebom ili operacijom sa bilo kakvog računara, računarskog sistema, računarskog „software“ programa, računarskih virusa, ili procesa ili nekog drugog elektronskog sistema kao sredstva za prouzrokovanje štete.
- g) prouzrokovano (ili joj doprinosi ili proizilazi iz), neposredno ili posredno:
 - jonizovanom radijacijom ili kontaminacijom nastalom radijacijom iz bilo koje vrste nuklearnog goriva ili nuklearnog otpada ili sagorijevanjem nuklearnog goriva;
 - radioaktivnim, toksičnim, eksplozivnim ili drugim štetnim ili kontaminirajućim osobinama bilo koje vrste nuklearne instalacije, reaktora ili druge nuklearne konstrukcije ili komponente;
 - zbog bilo kojeg oružja ili naprave koja koristi atomsku ili nuklearnu fiziku i/ili fuziju ili neku drugu reakciju ili radioaktivnu snagu ili materiju;
 - radioaktivnim, toksičnim, eksplozivnim ili drugim štetnim ili kontaminirajućim osobinama bilo kakvih radioaktivnih materija. Isključenje u ovoj podklauzuli ne obuhvata radioaktivne izotope, osim nuklearnog goriva, kad se ti izotopi proizvode, prevoze, skladište ili se upotrebljavaju u komercijalne, poljoprivredne, medicinske, naučne ili ostale slične miroljubive namjene.

Član 3. - Ograničenja i gubitak prava iz osiguranja

- (1) Obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika plovnih objekata pokriva i odgovornost za štetu pričinjenu trećim licima zbog upotrebe plovnog objekta kod koga osigurani gubi pravo iz ugovora o osiguranju.
- (2) Osigurani i korisnik plovila gube prava iz osiguranja ako štetni događaj nastane:
 - a) usljed namjernih postupaka ili grube nepažnje;
 - b) usljed plovidbe bez potvrde o osposobljenosti za upravljanje plovilom;
 - c) usljed korišćenja plovnog objekta u u svrhe za koje nije namijenjeno;
 - d) usljed omogućavanja prevoza lica na mjestu koje nije predviđeno za prevoz lica, za zahtjeve koje ta lica postave, osim za zahtjeve lica koja se prevoze u skladu sa propisima;
 - e) usljed korišćenja plovnog objekta od strane vozača bez nadzora u toku obuke za upravljanje plovnim objektom;
 - f) usljed korišćenja plovnog objekta od strane vozača bez znanja i odobrenja vlasnika, odnosno ovlašćenog korisnika plovnog objekta;
 - g) usljed korišćenja plovnog objekta od strane vozača koji na protivpravan način dođe u posjed plovnog objekta;
 - h) usljed upravljanja plovnim objektom pod uticajem alkohola iznad odobrene granice, pod uticajem opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih materija, ili ako je lice koje je upravljalo izbjeglo ili odbilo alkotestiranje ili testiranje.
 - i) usljed plovidbe u zabranjenom području ili plovidbe bez odgovarajućeg ovlašćenja u području gdje se takvo ovlašćenje zahtjeva;
 - j) usljed upotrebe eksplozivnih i/ili zapaljivih stvari na način koji nije u skladu sa propisanim uputstvima;
 - k) direktno ili indirektno usljed krijumčarenja bilo koje vrste, zbog neovlašćenog prelaza državne granice lica koja su na plovilu, zbog zabranjene trgovine, krivolova, zabranjene plovidbe i sl. kao i s tim u vezi zaplijene, zaustavljanja i slično;
 - l) usljed preopterećenosti plovila;
 - m) direktno ili indirektno usljed nedostatka (mane) ili zbog nesposobnosti plovnog objekta za plovidbu. Nesposobnošću za plovidbu podrazumjeva se opšta nesposobnost plovila ili njegova nesposobnost za određeno putovanje i/ili prevoz koji obavlja, a koja je posledica tehničkih nedostataka, nedovoljne opremljenosti, neodgovarajuće posade, nepridržavanja ili nesprovođenja odredbi o tehničkim i zaštitnim mjerama i drugih sličnih razloga;
- (3) Ako je za povećani rizik tarifom predviđena dodatna premija, a ona nije bila plaćena, osigurani gubi pravo na naknadu iz osiguranja u odnosu između dodatne premije, koja nije naplaćena i premije koja je zbog povećanog rizika trebala biti plaćena. Povećanim rizikom podrazumjeva se:
 - vuča skijaša na vodi ili drugih predmeta;
 - učešće na treninzima i takmičenjima (regatama);
- (4) U slučaju djelimičnog ili potpunog gubitka prava iz osiguranja, osiguravač može od osigurani i korisnika zahtjevati povrat isplaćene naknade iz osiguranja u obimu u kom su izgubljena prava iz osiguranja.

Član 4. - Premija

- (1) Osiguravač obračunava premiju osiguranja po važećoj tarifi i na način naveden u ugovoru o osiguranju.
- (2) Ugovarač osiguranja je obavezan platiti premiju u cjelosti pri ispostavljanju polise, ako se ne ugovori drugačije.
- (3) Ako kod zaključenja osiguranja premija ili prva rata premija nije plaćena, a tako je ugovoreno, osiguravajuće pokriće počinje tek sledeći dan od dana plaćanja premije odnosno prve rate, ali ne prije nego što je ugovoreno polisom.
- (4) Ako ugovarač osiguranja premiju, koja je dospjela nakon zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini druga zainteresovana strana, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu nakon isteka roka od trideset dana od kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obavještenjem o dospelosti premije, ali s tim da taj rok ne može isteći prije nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.
- (5) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dospelosti.
- (6) Nastupom osiguranog slučaja sva ugovorena premija odmah dospjeva na naplatu pa i ako je bilo ugovoreno plaćanje u ratama.
- (7) Ako se osiguranje raskine prije isteka perioda osiguranja zbog objave, uništenja ili gubitka plovnog objekta, kao i u slučaju ako se plovilo ugovorno otuđi, osiguravač je dužan na zahtjev ugovarača osiguranja da mu vrati neiskorišćeni dio premije, smanjen za režijske troškove, ali samo pod uslovom da u vezi sa plovilom nije bilo uloženi zahtjeva za naknadu iz osiguranja.

Član 5. - Trajanje osiguranja

- (1) Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje, ukoliko se drugačije ne ugovori, po isteku 24-og časa dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja.
- (2) Obaveza osiguravača prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao istek osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Član 6. - Teritorijalno važenje osiguranja

Osiguravajuće pokriće važi za štetne događaje nastale tokom plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Član 7. - Osigurani slučaj

- (1) Kod osiguranja odgovornosti podrazumjeva se da je osigurani slučaj nastao u trenutku nastanka štetnog događaja za koji odgovara osiguranik tj. vlasnik ili korisnik plovila.
- (2) Odštetni zahtjevi koji proizilaze iz istog štetnog događaja predstavljaju jedan osigurani slučaj.

Član 8. - Obaveze ugovarača osiguranja

- (1) Ugovarač osiguranja je obavezan da:
 - 1) prije zaključenja ugovora o osiguranju prijavi osiguravaču sve okolnosti koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate, a važne su za ocjenu rizika; netačno prijavljivanje ili prećutkivanje tih podataka predstavlja uzrok za gubitak prava nakande štete ili poništenje ugovora o osiguranju;
 - 2) pri zaključenju ugovora o osiguranju platiti premiju osiguranja na ugovoren način;
 - 3) obavjestiti osiguravača o svakoj promijeni okolnosti koja može biti važna za promijenu rizika nezavisno da li je rizik promijenjen njegovom voljom ili postupkom ili bez njegovog uticaja odmah po saznanju.

Član 9. - Obaveze osiguranika

- (1) Osiguranik je obavezan o nastanku osiguranog slučaja obavjestiti odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od saznanja, nadležne organe – policiju i lučku kapetaniju kao i osiguravača i dostaviti sve podatke, koji su potrebni za utvrđivanje odgovornosti.
- (2) Ukoliko je osiguraniku predat odštetni zahtjev za štetu iz odgovornosti ili je podignuta optužnica ili donesena odluka o kaznenom postupku, osiguranik je obavezan o tome odmah obavjestiti osiguravača pa i onda kad je već prijavio nastanak štetnog događaja. Takođe je dužan dostaviti osiguravaču sudski poziv ili tužbu i sve spise u vezi sa štetnim događajem i zahtjevom za naknadu štete a vođenje spora prepustiti osiguravaču..
- (3) Osiguranik nije ovlašćen bez prethodne osiguravačeva saglasnosti da se izjasni o zahtjevu za naknadu štete, a posebno priznati ga (potpuno ili djelimično), o zahtjevu za naknadu štete nagoditi se niti obaviti isplatu oštećeniku. Ako je osiguranik u zabludi smatrao da postoji njegova odgovornost ili da su ispravno utvrđene činjenice to ga neće opravdati.

- (4) Ako se osiguranik protivi osiguravačevom predlogu da se zahtjev za naknadu štete riješi nagodbom, osiguravač nije u obavezi platiti višak naknade, kamata i troškova koji su zbog toga nastali.
- (5) U slučaju da se oštećenik sa zahtjevom za naknadu štete neposredno obrati osiguravaču, osiguranik je u obavezi osiguravaču pružiti sve dokaze i podatke sa kojima raspolaže, a koji su nužni za utvrđivanje odgovornosti za učinjenu štetu i za ocjenu osnovanosti zahtjeva, obima i visine štete.
- (6) Ako osiguranik ne izvrši svoje obaveze iz ovog člana, dužan je nadoknaditi osiguravaču štetu koju bi ovaj zbog toga imao, kao i sudske troškove i zatezne kamate.

Član 10. - Obaveze osiguravača

- (1) Osiguravač je u obavezi da prouči odštetne zahtjeve, kako njihovu osnovanost tako i njihovu visinu, namiriti osnovane zahtjeve i preduzeti radnje za odbranu osiguranika od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva za naknadu štete.
- (2) Osiguravač je u obavezi likvidirati osigurani slučaj u rokovima određenim Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju od primanja svih potrebnih dokumenata na osnovu kojih može utvrditi postojanje i visinu svoje obaveze po ugovoru o osiguranju.
- (3) Osiguravač je ovlašćen za davanje izjava u ime osiguranika, a za koje smatra da su potrebne za povrat odštete ili odbrane od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva.
- (4) Osiguravač će nadoknaditi troškove odbrane osiguranika u kaznenom postupku u slučaju da je izričito pristao na branitelja i ako se obavezao na naknadu tih troškova, ali samo u okviru osigurane sume.

Član 11. - Ustupanje osiguranikovih prava

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja sva osiguranikova prava prema licima odgovornim za štetu, za koju mu je isplaćena nakanda, prelaze na osiguravača, ali do visine isplaćene štete.
- (2) Osiguranik je dužan preduzeti sve pravne i druge radnje za osiguranje ostvarivanja prava prema licima odgovornim za nastalu štetu i pribaviti i dostaviti sve potrebne dokumente osiguravaču. Ako osiguranik ne sprovede te radnje osiguravač može umanjiti naknadu iz osiguranja za visinu štete koja mu je zbog toga nastala.

Član 12. - Promjena naziva

- (1) Ugovarač osiguranja je obavezan pismeno obavjestiti osiguravača o promijeni svog imena ili mjesta prebivališta odnosno promijeni naziva kompanije ili njenog sjedišta u roku od 15 dana od nastanka promijene.

Član 13. - Način obavještanja

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju su važeći samo ako su sačinjeni u pisanom obliku.
- (2) Sva obavještenja i izjave, potrebne prema odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti u pisanom obliku.
- (3) Obavještenje ili izjava data je pravovremeno, ako je prije isteka roka poslata preporučenim pismom.
- (4) Izjava, koju treba dati drugome, važeća je od kada je taj primi.

Član 14. - Posebne odredbe

Odredbe mogućih Posebnih uslova imaju prednost pred ovim Opštim uslovima, a odredbe polise imaju prednost pred Opštim i Posebnim uslovima.

Član 15. - Rješavanje sporova

U slučaju spora između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju, odnosno arbitraža.

Član 16. - Upotreba zakona

Za odnose između ugovarača osiguranja odnosno osiguranika s jedne strane i osiguravača sa druge strane koriste se i odredbe Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i Zakona o obligacionim odnosima.

Član 17. - Završne odredbe

- (1) Ovi Uslovi primjenjivaće se od dana kada će biti objavljeni na sajtu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore.
- (2) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe Uslovi za osiguranje vlasnika odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, a koji su bili u primjeni do stupanja na snagu ovih Uslova.